

R.A.P.P.[®]: mens en organisatie in

ZICHT OP AANST

Voor het eerst in de geschiedenis is het mogelijk zicht te krijgen op de onbewuste aansturing en weerkerende, storende factoren bij mens en organisatie. Waar de moderne management skills ontoereikend zijn, biedt Rump Archetypal Personality Profile (R.A.P.P.[®]) een antwoord.

Management gaat over mensen. Mensen zijn de basis waarop een organisatie draait. Hierdoor zijn menselijke eigenschappen ook van toepassing op een bedrijf als geheel. Met deze gedachte als uitgangspunt heeft de afdeling consultancy en bedrijfstrainingen van het Jungiaans instituut, J.I.M.[®] (Jungiaans Individueel Management), de analytische psychologie verbonden met de bedrijfskunde.

Om zicht te krijgen op zaken als onbewuste aansturing en weerkerende storende factoren bij mens en organisatie heeft het instituut een voor iedereen toepasbaar instrument ontwikkeld: Rump Archetypal Personality Profile R.A.P.P.[®]. Dit instrument is gebaseerd op het C.O.M.[®] (Cosmologisch Organisatie Model): een model dat de wisselwerking van archetypische energieën in beeld brengt en ontwikkeld is op basis van jarenlang empirisch onderzoek en meer dan 30.000 sessies.

Er zijn twee varianten: R.A.P.P.[®] voor individueel (therapeutisch) gebruik binnen de gezondheidszorg en C.A.D.T.[®] (Competence Analysis & Development Tool) voor het bedrijfsleven. Wat op tafel komt is het persoonlijk profiel van de cliënt, ofwel de psychologische blauwdruk. R.A.P.P.[®] is geen gedragsmatig instrument, maar geeft zicht op de aansturende energieën die het gedrag bepalen.

Beeld- en tekstkaarten

Op afbeelding 1 staat het bord met daarop de voorgedrukte 8 beeld- en 24 tekstkaarten. De vier mannelijke en vier vrouwelijke archetypische energieën zijn met gestileerde figuurtjes en symbolen in beeld gebracht.

De 24 tekstkaarten bestaan uit paarsgewijze omschrijvingen van competenties; een daarvan geeft de interpersoonlijke competentie weer en de ander de intrapersoonlijke competentie.

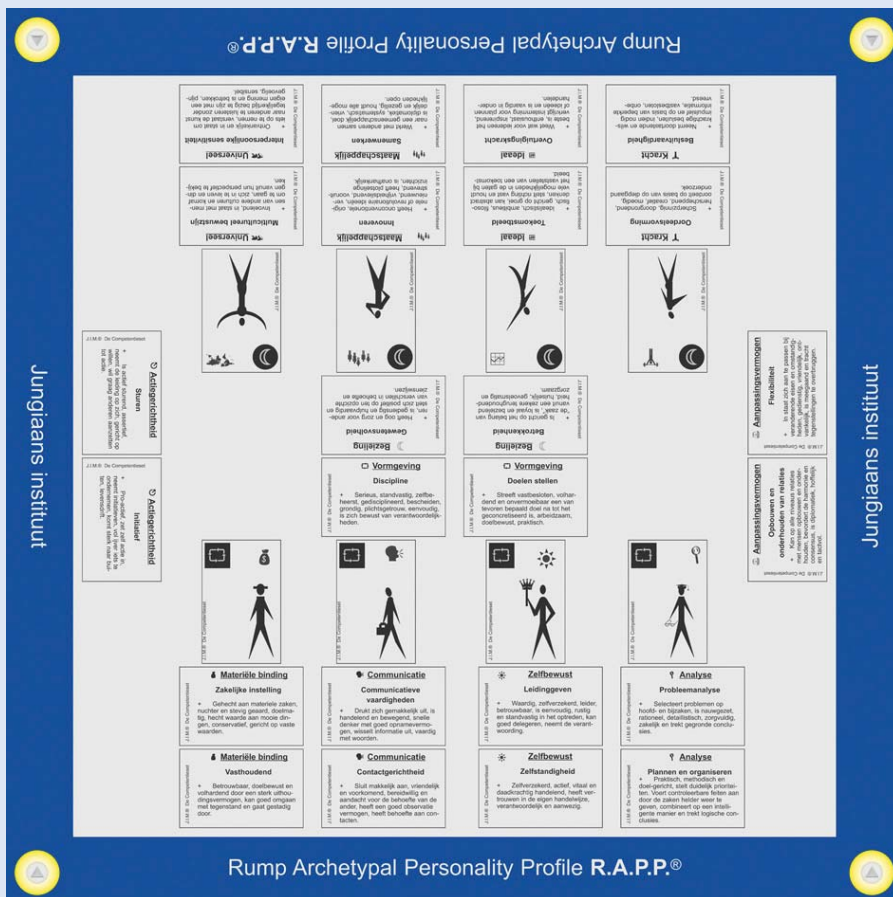
De omschrijvingen zijn gebaseerd op de betreffende archetypische energie. In feite telt het model 12 archetypische energieën: 8 beelden van mannelijke en vrouwelijke energieën, 2 in het relationele gebied (ik en de ander) en 2 als zielsthematiek (bezieling en vorm).

De kracht van dit instrument ligt in het feit dat zowel beleving als cognitie gebruikt wordt. De 8 beeldkaarten vormen de basis van het instrument en worden intuïtief gekozen op voorkeur en antipathie. Dit kan niet beredeneerd worden, waardoor een patroon ontstaat van de krachtsverhouding tussen de archetypische energieën. De 10 tekstkaarten met omschrijvingen van competenties worden gekozen uit de 24 tekstkaarten op basis van een cognitieve keuze. Naar eigen inzicht worden hier de eigen competenties weergegeven.

MENSEN

URENDE ENERGIEËN

Afbeelding 1 : spelbord

Werkwijze

Door het patroon van voorkeuren en antipathie bij de beeldkaarten, beleeft de cliënt door de vraagstelling van de coach of consultant op welke wijze de krachten op elkaar inspelen, waarbij zicht ontstaat op wat voor soort mens je in wezen bent, welke krachten je inzet, welke krachten je gebruikt als compensatie om jezelf een plek te geven, wat je drijfveer is, waar je po-

sief of negatief op reageert, in hoeverre je zelf in je eigen plaatje aanwezig bent, je op afstandposities inzet, en veiligheid zoekt in cognitie en structuren. Kortom een volledig beeld van jou als mens met al je sterke en zwakke kanten, de ontstaansgeschiedenis, de uitingsvormen en je interactie met de buitenwereld. De gekozen tekstkaarten met de competenties geven weer op welke wijze de

cliënt zichzelf en de omgeving heeft leren hanteren. Competenties of geen competenties in de voorkeursgebieden van de beeldkaarten geven weer op welke wijze, en in hoeverre, de cliënt om kan gaan met deze energie of dat de energie nog niet positief gehanteerd kan worden. We noemen dit kerncompetenties. Bij de schaduw en dissociatiegebieden geven de competenties weer wat de valkuil kan zijn. Als deze competenties ter compensatie of als gewenst gedrag worden ingezet, gaat de archetypische kracht negatief werken. Door deze werkwijze komt er zicht op kerncompetenties, ontwikkelpotentieel en aangepaste vaardigheden. Van belang is het patroon dat ontstaat door de keuze van de kaarten. Als we het cognitief benoemen, kan het worden gezien als een soort regelkring, die aangeeft op welke wijze het persoonlijke krachtenveld geassocieerd is en de wijze waarop de cliënt van daaruit functioneert. De onbewuste aansturing wordt daarmee in beeld gebracht, met de daaruit voortvloeiende gedragingen.

Gebruik

Het is de taak van de coach of consultant, aan de hand van de vraagstelling, de cliënt zijn zelfgelegde patroon van krachten te laten ontdekken. Dit houdt in dat de coach in eerste instantie het patroon van de gekozen beeldkaarten gaat bespreken, zodat de dynamische werking van de betreffende krachten voelbaar en inzichtelijk worden. De samenhang wordt duidelijker. Als je zelf niet echt in je eigen beeld aanwezig bent, ben je bijvoorbeeld iemand die sterk gericht is op controle en snelle oordelen

Gedeelte uit een voorbeeldrapportage

Het voorkeurbied met de kerncompetenties en eventuele valkuilen

1e voorkeur: het archetype Oermoeder

Is erop gericht de zorg van anderen over te nemen en kan zichzelf hierbij volledig vergeten en opofferen. Ze voelt snel aan als er met anderen iets aan de hand is en zal dit proberen op te lossen. Ze kan een echte mee-lijder zijn, die daarmee zichzelf kan verloochenen. Ze is een geduldige, hulpvaardige persoon waar mensen zich bij durven uiten. Bij het archetype van uw keuze passen twee competenties. Een gekozen kerncompetentie wijst op een kerncompetentie die hoogst waarschijnlijk positief bij u ontwikkeld is en uitwerkt. Een niet gekozen kerncompetentie wijst op een persoonlijk ontwikkelpunt, waarbij de betreffende competentie wel latent aanwezig is, maar nog verder benut kan worden.

Kerncompetentie keuze: Universeel

12.1 Interpersoonlijke sensitiviteit (niet gekozen)

12.2 Multicultureel bewustzijn (niet gekozen)

Niet gekozen: Interpersoonlijke sensitiviteit
Ontvankelijk en in staat om iets op te nemen, verstaat de kunst naar anderen te luisteren zonder tegelijkertijd bezig te zijn met een eigen mening en is betrokken, pijngevoelig, sensibel.

Niet gekozen: Multicultureel bewustzijn. Invloedend, in staat met mensen van andere culturen en komaf om te gaan, zich in te leven en dingen vanuit hun perspectief te bekijken.

U heeft bij dit archetype geen kerncompetenties gekozen. Dit zijn waarschijnlijk belangrijke ontwikkelpunten voor u.

ARCHETYPEN	V1 ☺	V1 ☺	V2 ☺	V2 ☺	S ☺	S ☺	D ☺	D ☺
De Oermoeder		V						
De IJskoningin				V				
De Madonna								V
De Heks						V		
De Bankdirecteur	V							
De Handelsman			V					
De Leider							V	
De Wetenschapper					V			
COMPETENTIES	Comp. 10x							
Aanpassingsvermogen => Flexibiliteit								
Aanpassingsvermogen => Opbouwen en onderhouden van relaties								
Actiegerichtheid => Initiatief		V						
Actiegerichtheid => Sturen		V						
Analyse => Plannen en organiseren		V						
Analyse => Probleemanalyse								
Bezieling => Betrokkenheid								
Bezieling => Gewetensvolheid								
Communicatie => Communicatieve vaardigheden		V						
Communicatie => Contactgerichtheid		V						
Ideaal => Overtuigingskracht								
Ideaal => Toekomstbeeld								
Kracht => Besluitvaardigheid		V						
Kracht => Oordeelsvorming								
Maatschappelijk => Innoveren								
Maatschappelijk => Samenwerken		V						
Materiele binding => Vasthoudend		V						
Materiele binding => Zakelijke instelling								
Universeel => Interpersoonlijke sensitiviteit								
Universeel => Multicultureel bewustzijn								
Vormgeving => Discipline		V						
Vormgeving => Doelen stellen								
Zelfbewust => Leidinggeven		V						
Zelfbewust => Zelfstandigheid								

C.O.M.® Rapport
J.I.M.® - R.A.P.P.®

Keuze van archetypen
1x ☺ en 1x ☺ per categorie

V1 = voorkeur 1
V2 = voorkeur 2
S = schaduw
D = dissociatie

Keuze van competenties
10x persoonlijke voorkeur

Voorbeeldrapportage

uitspreekt om krachtig over te komen. Je houdt afstand of stelt je boven anderen en bent erg gesteld op je vrijheid van handelen. Je lijfspreuk kan zijn: De eerste klap is een daalder waard. Voor de cliënt is het noodzakelijk dat, zowel in de belevings-sfeer als in de realiteit, de ambivalentie die

er is tussen afstand houden en aandacht willen, tot uitdrukking komt. Het ontstaan van de angst voor falen of afwijzing wordt duidelijk. Hierna worden de gekozen competenties besproken in het licht van de energetische krachten waar ze bij gekozen zijn. Hier

Ervaringen met R.A.P.P.® (1)

"Tijdens de cursus Jungiaans Coach maak te ik kennis met R.A.P.P.® (C.A.D.T.®). Het leek aanvankelijk wel een spel. Er waren kaartjes met symbolen erop, zoals een zon, maan, weegschaal. Ik pakte de kaartjes van mijn voorkeur en legde deze samen met de overige kaartjes op een bord. Daarna koos ik een aantal (kern)competenties. Het viel nog niet mee om te kiezen. Deze competenties werden ook op het bord gelegd. Vervolgens stelde de docent vragen over mijn voorkeur en competenties. Er werd flink doorgevraagd. Ik vond het bijzonder dat het meteen al over persoonlijke dingen ging, bijvoorbeeld hoe ik als kind was met vriendjes en vriendinnetjes, of hoe de thuissituatie vroeger was. De meeste vragen en antwoorden waren herkenbaar voor me. Soms kon ik geen antwoorden geven, omdat ik het naar mijn gevoel

gewoon niet wist of dat het niet duidelijk voor me was. Het was voor mij verrassend, emotioneel en nieuw om op deze manier over mezelf te praten. Het heeft me een stuk bewuster van mezelf gemaakt en meer zicht gegeven op waarom ik iets doe of juist niet doe. Mijn kwaliteiten en mijn ontwikkelpunten zijn in beeld gebracht. Ik ben er tijdens de cursus intensief mee bezig geweest. Ik ben enthousiast geraakt over R.A.P.P.®. Het is naar mijn idee een waardevol instrument voor coachingstrajecten. Het zet een duidelijk profiel neer van de coachee, waarbij het meteen gaat over competenties, (onbewust) gedrag, schaduwkanten en projecties. Hiermee raak je snel de kern van de zaak en je kunt daar verder mee in de gesprekken."

Henriëtte Berendsen, personeelsadviseur.

komt bepaald gedrag tot uitdrukking, bijvoorbeeld de wijze waarop de cliënt omgaat met een bepaalde energie en waartoe dit dient. Zo worden aangepast gedrag en ontwikkelpunten duidelijk.

Doordat de competenties verbonden zijn met de energetische krachten staat R.A.P.P. of C.A.D.T. diametraal ten opzichte van andere toetsen of instrumenten. Er ontstaat een ervaring vanuit beleving. Vandaar dat de coach de bijbehorende rapportage pas na deze intensieve bespreking overhandigt.

Kwaliteitsborging

Een coach die zich niet verdiept in de dynamische werking van de krachten, kan zich onttrekken aan het energetisch profiel en het instrument gebruiken als een oppervlakkige en gedragsmatige mogelijkheid om snel te scoren. Gezien de trefzekerheid door het onderliggende energetische krachtenveld, ontstaat er een uitwerking bij de cliënt die dan onvoldoende of niet gehanteerd kan worden. Op deze wijze werkt het nadelig voor de cliënt en daarom is kwaliteitsborging noodzakelijk.

Om goed te kunnen werken met dit instrument moet een consultant of coach een licentie behalen. Bij het Jungiaans instituut kan een tiendaagse accreditatietraining worden gevolgd met de daarbij behorende supervisie. Hierna mag de coach met dit instrument werken en de bijbehorende rapportage uitreiken.

De betreffende coach krijgt een eigen gebruikersnaam en wachtwoord, waarmee hij inlogt op de website van het Jungiaans instituut. Nadat de gegevens van de

persoonlijke kaartkeuzes van de cliënt zijn ingevoerd, wordt automatisch een rapport gegenereerd en gearchiveerd in het persoonlijk dossier van de coach. Een gearchiveerd rapport kan door de coach op elk gewenst moment weer bekeken of geprint worden.

Harry Rump is medeoprichter en directeur van het Jungiaans instituut. Hij is werkzaam als docent, analytisch therapeut en senior consultant.
www.jungiaansinstituut.nl

Ervaringen met R.A.P.P.® (2)

"De zesdaagse cursus Jungiaans coach gaf mij allereerst inzicht in mijn eigen gedragspatronen en waar ze vandaan komen. Een voorwaarde om anderen te kunnen coachen is volgens mij inzicht krijgen in je eigen gedrag. Waarom doe je wat je doet? Coachen oftewel een ander inspireren zich bewust te worden van het eigen gedrag om op die manier te veranderen en te groeien, kan alleen als je zelf het voorbeeld geeft. Als je jezelf open en ontvankelijk op durft te stellen, dat geeft ook de ander de ruimte hetzelfde te doen. R.A.P.P.® is hierbij een uitstekend hulpmiddel, om datgene wat ik eigenlijk wel wist van mezelf te kunnen duiden en de waarde ervan te herkennen, het eigen gedrag als het ware te kaderen. Niet het gedrag in de zin van een buitenlaagje, maar als de uiting van de bewuste en vooral ook onbewuste delen van de 'binnenkant' van mijn persoonlijkheid. Voor mij betekent het dat ik hiermee opnieuw een koers kan uitzetten voor mijn eigen verdere groei en ontwikkeling en datzelfde gun ik ook een ander. Ik begrijp hierdoor mezelf beter en ik wil graag een ander inspireren tot een verdieping, verbreding van de eigen persoon. Ik wil graag een gids zijn en anderen een handvat bieden om de vragen die ze zichzelf stellen allereerst te ontdekken en dan het antwoord te vinden."

Elly Boer, accountmanager bedrijven, economische zaken.

Ervaringen met R.A.P.P.® (3)

"Ik was verrast hoe helder en enorm treffend mijn aandachtsgebieden werden blootgelegd na het kiezen van een paar 'simpele' kaarten."

Saskia Roeda, communicatiemanager.